

IGRE U MOM SRCU

DDMT

'Skandalozna' šetnja u Šulića

Umetak DDMT u Lausu 1980

Piše: Vedran Benić

Naslov teksta, koji zvuči poput imena nekoga insekticida, zapravo je kratica za Dubrovačke dane mladog teatra. Taj svojedobni posebni blok unutar programa Igaraznenada je izronio iz povijesti Festivala, nakon što su ga u intervjuima počeli spominjati tvorci ovogodišnjega programa. Asocijacija kratice DDMT na DDT možda i nije slučajna, jer su Dani mladog teatraista insekticidno djelovali na Festival kao „najradikalniji pokušaj involviranja istraživačkog i alternativnoga kazališta u program Igara“, kako je u Leksikonu Marina Držića ustvrdio Hrvoje Ivanković. Mi tadašnji mladići okupljeni u omladinskom listu „Laus“ prigrlili smo Dane s oduševljenjem, jer smo bili pobornici teze da su Igre u to doba ušle u neku čudnu ziherašku fazu, pa su redatelj u Dubrovnik dolazili s više godina zakašnjenja, onda kad su već ispucali sve svoje buntovne ideje. Prvim Danima posvetili smo i poseban umetak u „Lausu“, koji je uredio Davor Mojoš, oduševljen što se do tada teatarskiusamljen u Dubrovniku sa svojim „Lerom“ odjednom našao u društvu kazališne subraće. U to je doba Davor iskopao poetsku priču „Vane“ Radovana Ivšića napisanu 1944. Dotični gospodin, koji je jednako nepoćudan bio vlastima i NDH i Jugoslavije, sredinom pedesetih odselio je u Pariz. Najprije se začudio što ga neki dubrovački klinici žele 1980. igrati, a onda je Mojašu i „Leru“ učinio veliku čast. Došao je na DDMT u Dubrovnik pogledati predstavu, pohvaliti je i družiti se s Davorom i „Lerovcima“.

Dani mladog teatra su trajali samo četiri sezone Igara, od 1980. do '83., ali su dobro su prodrimali Grad, pogotovo u premijernom izdanju. Nije to bila alternativa na kapaljku, pojedinačni „ekscs“ u programu Igara poput gostovanja „Orlanda furiosa“ redatelja Luce Ronconija 1970., nego prava invazija, alternativni D-day. U prvoj godini nastupilo je 15 skupina s više od 30 predstava. Gostovali su

amsterdamski „Dogtroep“, „Bread and Puppet“ iz New Yorka, „Divadlo na Provazku“ iz Brna, uz sve najvažnije predstavnike jugoslavenskog mladog teatra. Svako-večernje animacije, mimohodi i nesputane histrionske ludorije po Gradu, digli su tradicionaliste na noge: „Trebalo li to Dubrovniku i Igrama?“. Oluja je nastala nakon što je nagrada „Orlando“ dodijeljena ikoni „Kugla glumišta“ i zagrebačke alternativne scene Dunji Koproščec, koja je osmislila zajedničku predstavu „Ljetno popodne ili što se desilo s Vlastom Hršak“ svih sudionika DDMT 1980. „Orlanda zbog toga što se kupala gola u Šulića!“, čuli su se bijesni komentari zbog završne scene u toj „šetajućoj“ predstavi, koja je zapravo bila metafora priče o lopudskoj sirotici. „Počelo je brutalno lupanje po 'amaterki', laganje o 'golišavoj djevojci' koja je u 'privatnim' odnosima sa žirijem. Dubrovačke ljetne igre gnjevno su napadale dio vlastitoga programa jer je bio odviše uspješan, a ljudi koji pojma nisu imali o njezinu radu, koji nikada nisu vidjeli nijednu njezinu predstavu, govorili su o njoj s mržnjom i s potpunim preziranjem“, napisao je Branko Matan u nekrologu Dunji Koproščec, koja je par godina kasnije odustala od teatra, napustila zemlju i umrla u Andaluziji 2009.

DDMT nastavili su dalje još tri godine uz značajna inozemna gostovanja, da bi se tiho ugasili 1983. Na kraju još dva podatka, vama na zaključak. U programu Dana 1981. gostovao je nažalost pokojni Tomaž Pandur sa svojom kazališnom družinom „Tespisov voz“. Na Igre se, kao svjetski priznati redatelj, vratio tek 31 godinu kasnije 2012. režirajući „Medeju“ na Lovrjencu. A jedan drugi prerani pokojnik, kritičar Dalibor Foretić, član žirija koji je „Orlanda“ dao Dunji Koproščec, uz gostovanje „Bread & Puppeta“ zapisao je 1980. da je Petera Schumanna, osnivača tog teatra, „Dubrovnik trebao vidjeti još prije desetak godina“ kad je u svijetu bio „u punom fokusu kazališnog zanimanja.“